

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO SOCIAL POPULAR

Any XV. Núm. 744

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

4 gener 1936

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

6064

L'antirevolució

Comencem l'any 1936 sota el signe de l'antirevolució; consigna de tots els homes de bona voluntat d'aquesta terra, oposada a l'onada revolucionària que tracta d'envair-nos. Confessem que no ens agraden massa les posicions d'anti, és a dir, d'aparença negativa, ja que ço que en la societat perdura és tot el que deriva de l'esperit constructiu. Però quan es tracta d'oposar el mot anti a forces i moviments estrictament negatius, llavors l'anti no equival a l'adopció de posicions negatives, sinó a l'esforç per a l'allunyament de les mateixes. Destruir el mal val tant com fer el bé.

L'onada revolucionària, aquest cop, és extensa, més extensa que mai. Decebut els corifeus de la revolució amb el triomf dretà del novembre del 1933, ara tracten de que no es repeteixi, i per aquest fi agrupen tots els elements negatius des de l'esquerrisme burgès i tebi fins al comunisme, anarquisme, socialisme extremista, etc. No deixen res sense aprofitar, i de les més destructores forces tracten de treure'n partit. Els directius esquerrans corren el perill d'ésser desbordats; però és tan fort l'odi als elements socialment conservadors, a les dretes, que prefereixen ésser desbordats per una dictadura del proletariat abans que ésser governats per elements dels anomenats dretans.

Quin remei hi ha, davant la certitud del mal, sinó el de fer nosaltres el mateix del camp d'enfront? Hom dirà que no pot ésser que el país es divideixi en dues meitats, sense àrea de convivència; però si la possibilitat de la matisació desapareix per l'esquerra, com anem nosaltres a cedir posicions per-

què es constitueixin agrupaments a costa d'afeblir les nostres forces i de perdre les posicions nostres? És que ens és reservat, a nosaltres exclusivament, el paper de víctimes?

No depèn de nosaltres el plantejament actual de les coses, que així tenim plantejades contra la voluntat de molts. En canvi, en depèn l'inutilitzar aquelles forces estrictament revolucionàries, agrupant totes les nostres sense excepció i deixant de banda tot altre problema que no sigui el de la defensa dels grans principis socials bàsics. Pensem que ens trobem en una lluita aferrissada i decisiva de moltes coses; que, sobretot a Catalunya, ens cal agrupar tots els esforços per tal d'obtenir algun resultat satisfactori; que ens cal no deixar perdre el contacte amb els agrupaments de tot Espanya, ja que el mal que puguem patir ací, el podem contrarestar amb el bé vingut d'altres contrades peninsulars; i que ens cal ofegar l'esperit de capelleta per a lliurar-nos del tot a la batalla cívica comú, en la qual tot hi és debatut, des del laïcisme de l'Estat fins a la defensa de la família, passant pels drets de l'Església, els de la propietat justa i legítima, els de la llibertat escolar, etc. Tot es juga ara, i tot es troba en discussió, amb la possibilitat d'agreujaments, encara en el cas d'un triomf esquerrà.

En començar, doncs, el nou any 1936, que cadascú faci examen de consciència de cara als seus deures cívics i que pensi que mai com ara no s'ha lliurat, al nostre país, un combat tan ample i decisiu per a molts valors socials que ens són ben estimats i indispensables per a viure com a cristians.

El cinematògraf catòlic

PER R. RUCABADO

Tant per deure elemental com per a obeir el manament del Papa, entenc jo que els periòdics catòlics haurien de posar amb preferència l'espai, l'atenció i la ploma, en les seccions de cinematògraf, a divulgar, lloar i encoratjar les pel·lícules catòliques. Vull dir les que són fetes per cineastes o tècnics catòlics, amb subjecte religiós i sota les degudes garanties, destinats a fins de catequesi, missionals, apologètics, o bé a documentació general, elevació i educació del públic catòlic. Em sembla que seria aquesta una tasca més pròpia i adequada que no pas propagar pel·lícules profanes que, àdhuc essent bones, sempre ho seran menys que les concebudes amb finalitat religiosa. I no cal dir que és feina incomparablement millor encoratjar i divulgar films autèntics catòlics que no pas els de moralitat incerta i discutida, que orienten el públic vers esferes banals, mundanes i frívols.

Existeix un cinematògraf catòlic, poc nombrós en quantitat, però encara menys conegut, perquè, com dic, els òrgans que l'haurien de fer conèixer estan ocupats al servei d'un cinema de menys valer espiritual. S'han projectat, a Barcelona, algunes pel·lícules notabilíssimes, plenament dignes de lloança, i tècnicament meravelloses. No hem pas vist que les seccions de cinema dels nostres confreres hi dediquessin atenció preferent, il·lustració, escalf i propaganda. No hi hem vist pas aquell entusiasme amb què els periodistes catòlics que s'ocupen de cinema harien de saludar l'afortunat encontre del cinematògraf i del catolicisme, realitats que, en general, no van pas pel mateix camí.

Per a omplir el buit i per a complir un gratíssim deure, destino aquestes notes al record d'un excel·lent film projectat de fa poc temps: la pel·lícula *Fe*, de Robert Alexandre, documental sonoritzat, que passaren a primers de desembre al *Publi Cinema*. Cal consignar que la resta del programa (element important en la pràctica, quan d'aconsejar o elogiar pel·lícules es tracta) no contenia cap nota ofensiva, resultava perfectament visible en família, i, per part meua, en el cercle de les meves amistats, vaig lloar i encoratjar l'assistència a aquelles sessions, que duraren sols una setmana. Em proposo, doncs, escriure un elogi entusiasta i desinteressat. No he pogut obtenir fotografies, ni tan sols saber qui és el distribuïdor d'aquest film, malgrat les gestions fetes per tal d'illustrar el present article. Així, doncs, la meua lloança no té compromís de cap mena. *Fe*, de Robert Alexandre, és el mateix film que porta per nom primitiu a França *L'Ordination*, i és fet amb la cooperació expressa i personal del Cardenal Verdier, Arquebisbe de París. El tema és la formació sacerdotal en els seminaris, i la cerimònia de l'ordenació. Està rodat en el Seminari de Sant Sulpici, de París, i la cerimònia de conferir les ordres sagrades té lloc, amb tota la pompa, a la magnífica església de la institució, apta per a les més fastuoses solemnitats.

És una meravella òptica i acústica, perquè el film està admirablement sonoritzat, i hom ha comptat, a més del cor, format pels seminaristes i ordenands que entonen els càntics de rúbrica, i a més de l'orgue de l'església, magistralment tocat, amb

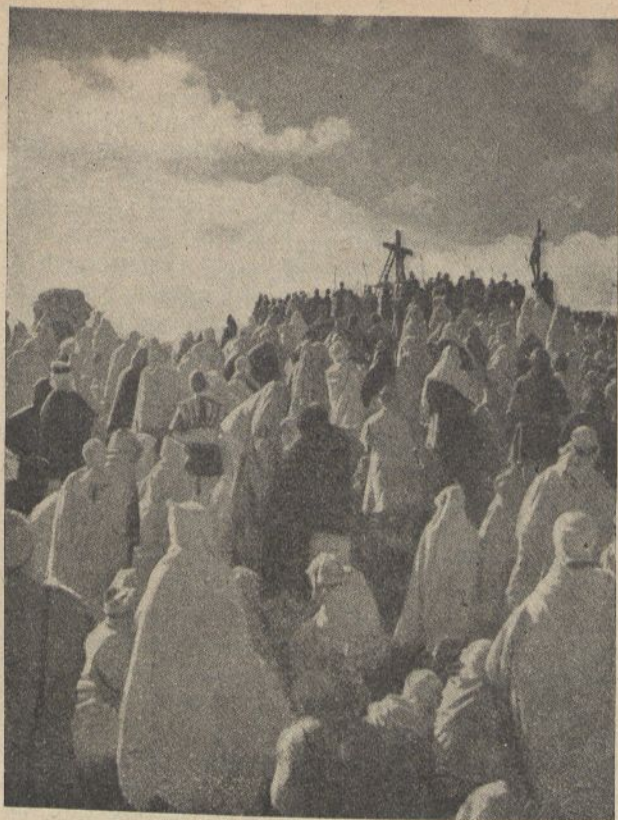
l'exquisida intervenció de la *Manecaterie des Petits Chanteurs à la Croix de Bois* (que el públic de Barcelona pogué apreciar, l'any passat, al Palau de la Música Catalana). «Des del punt de vista religiós, va dir Jean Morienval, a *La Vie Catholique*, *L'Ordination*, és a dir, *Fe*, sembla més que un documentari. Aquest film, segons el nostre parer, pren una valor apologètica per dues raons principals: primer, instrueix; segon, fa ressortir únicament pels fets l'alta necessitat del Sacerdot. Ens mostra, de primer, mitjançant algunes brillants variacions cinemàtiques, la utilitat del capellà a la societat, un far en el món, lliurat als apetits de goig i de riquesa».

L'obra comença amb un sermó. En la vasta sala a les fosques, es destaca el predicador, il·luminat, dalt de la trona, oint nosaltres distintament les paraules predicades, donant la sensació d'assistir a un sermó autèntic i que la sala de cine era una nau veritable. Les imatges de l'orador sagrat es produïen plàsticament a la pantalla; el vertigen de velocitat dels mecanismes moderns, la set d'or i de plaers (tot a base de símbols, gàrgoles i caràctes gòtics giravoltant), rapidíssimes visions de catàstrofes, senyal de la fugacitat de la vida i de l'impensat fi de moltíssims, els fars dels autos, les llums de la ciutat, les fites de la carretera, en la nit, símbols de les llums vanes, insuficients, fugisseres, d'aquest món. On trobar el repòs, el camí dret, la llum veritable, la pau, la via segura de l'eternitat? Uns joves fan via adalerats, els ulls enlaire, els fronts plens d'esperança. Unes campanes els criden. Veiem tot d'una el terme del camí, i s'obre, com un port de refugi, el noble portal del Seminari.

Les visions del magnífic seminari de l'arxidiòcesi parisenc, jardins, façanes Lluís XIV, són alternades amb les notes de la vida diària dels seminaristes. Els veiem en la cella, estudiant, a les aules, prenent apuntacions, els veiem i els sentim orar tots plegats, assistim a la lliçó d'un catedràtic que, en primer pla, parla, i li sentim donar una conferència social, una lliçó sobre l'origen del liberalisme econòmic eixit de la Revolució Francesa. Després del treball, el joc. Els joves estudiants no menyspreen pas l'entrenament físic, i amb sotana i tot s'esplaien en el mogut deport del golf i el baseball. Després el refetor, i l'assistència als pobres, la distribució de la sopa gratuïta als mendicants i als sense-feina. Aquest conjunt de visions, totes elles artístiques i suggestives, constitueix la primera part de l'obra.

La segona, molt més llarga, és l'enfilall d'escenes preses a Sant Sulpici amb motiu de l'ordenació de 60 sacerdots, conferida pel Cardenal Verdier, qui no sols ha autoritzat, sinó que ell mateix ha posat en primer terme. Segons tenim entès, no es tracta d'una veritable ordenació intencional, sinó d'una *pose* expressament dedicada a finalitat educativa i catequística. I així es comprèn que ha d'ésser, perquè en una cerimònia autèntica, els aparells de prendre vistes i de recollir els sons destorbarien, i la intervenció dels operadors seria en detriment de la reverència. El Cardenal Verdier, prestant-se ell mateix amb sa clerecia i seminaristes a aquesta magna ficció amb intenció apologètica, no ha fet més que imitar el memorable Cardenal Mercier, qui posà també ell i els seus acòlits en una sèrie de fotografies per a la finalitat documental litúrgica i catequística.

No és possible, per molt que hom s'hi apliqui,

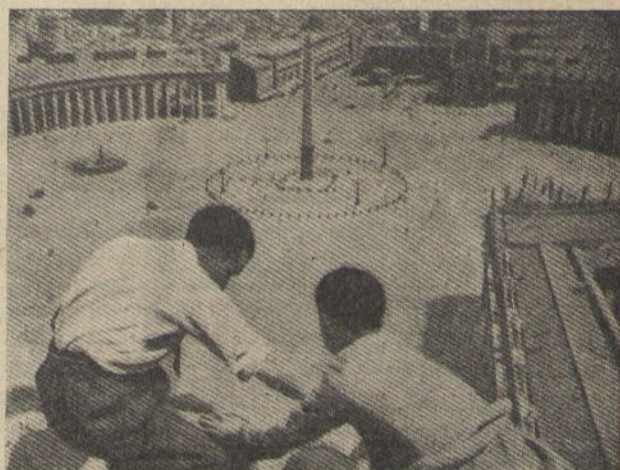
Escena del *Golgotha*, de Duvivier
(De *Intercine*)

Don Bosco, El petit Joan Bosco, aprenent sabater
(De *Choisir*)

Ria Rago, Film de missions dels Pares del Verb Diví
Un missioner portant el Sant Viàtic
(De *L'Osservatore Romano*)

Escena del film *Cròniques Vaticanes*
(De *L'Osservatore Romano*)

Escena del film *Els Màrtirs del Japó*. Reconstrucció històrica del 1592
Encontre dels missioners amb l'Ambaixador
(De *L'Osservatore Romano*)

Escena del film *Vocació*, de Robert Alexandre
El monestir benedictí de Saint Wandrille
(De *Choisir*)

dir l'encert i la bellesa d'aquesta cinta, que sols hem pogut gustar dues vegades, i que, per parer unànime de totes les persones, no té més defecte que l'ésser massa curta, per bé que la seva duració passa de mitja hora. Les visions combinades amb la simultània audició dels cants, de l'orgue, i de les paraules sacramentals i litúrgiques, produeixen una veritable delícia espiritual, perquè els sentits frueixen unificats amb l'ànima i no pas en contradicció amb ella, com succeeix tantes vegades. Un conferenciant en espanyol va explicant, a trossos, alternats amb l'audició, les diferents cerimònies, i el seu significat. Existint aquest comentarista, ens sobren els rètols en blanc projectats damunt mateix de les imatges, de tant en tant, perquè resulten una repetició, i aminoren a estones la visualitat. És l'única objecció, de caràcter tècnic, i és ben lleu, que gosàrem fer remarcar.

Resulten augustes i severes l'entrada de l'arquebisbe, precedit de creu alçada i dels *suïssos* típics de les esglésies franceses, amb la llarga processó dels *ordenands*, a dins de la nau atapeïda, tota ressonant de la majestat de l'orgue. La processó és filmada d'a prop, de lluny, de baix estant, i des de dalt les voltes del temple. Les escenes de conferir les ordres respectives estan tretes gairebé a tocar, per tal de poder mostrar, engrandits, els menors detalls. Per tal d'ensenyar els actes i cerimònies i la seva respectiva significació. Alternativament, cada una de les ordres conferides va seguida d'escenes d'aplicació pràctica de les facultats que respectivament confereix. El catequista, en l'exercici de la seva missió docent, dona lloc a unes escenes que són tal volta les més emocionants del film. Hom veu en primer pla el cap. Llà com ensenya la doctrina als menuts, i aquests, delicioses figures d'infants, del natural, responen, uns amb desembaràs, altres titubejant, o fent un graciós peterrell, les preguntes del bonadós catequista. Dubtem que el gran cinema, el cinema d'èxit i mundà, de reclams i de milions, pugui oferir un quadre òptic i sonor de més gràcia i més delícia, i al mateix temps de més intensa vibració espiritual i social. Amables testes d'infants francesos responen els punts més transcendents del Catecisme. «*Peut-on voir Dieu? — Non. — Pourquoi? — Parce qu'il est un pur esprit. — Qu'est ce qu'un pur esprit? — Une intelligence qui n'a pas de corps.*» Alternen la faç i la paraula vessant bonhomia del sacerdot mestre, i les tendres veuets, tímides, dels infants. Aquesta escena mulla els ulls de moltíssims dels assistents amb llàgrimes que són destil·lació de quelcom pur de dins de l'ànima. En presència d'aquest espectacle sorprenent, d'una eficàcia i fruïció espiritual novíssima, arribem a perdonar al cinema tantíssimes malifetes i a pensar que, encara que sigui per excepció, té quelcom de bo al seu crèdit, aquest invent, tan fatalment qualificat pel seu propi inventor (Louis Lumière va dir que el cinematògraf semblava inventat per al mal), i que ha prestat i pot prestar tanmateix altíssims serveis a la causa de Déu. Aquesta escena del catecisme va seguida d'altre bell episodi: la visió-audició dels infants, alternadament en grup i un de sol, recitant el Pare Nostre.

També les escenes dels sacraments, oportunament intercalades, donaren lloc a bellíssims quadres, il·lustrant la potestat conferida amb cada ordre. En el Baptisme, hom assisteix al bateig d'una nena, els

plors de la qual subratllen la tendresa de l'escena. El Matrimoni es resol amb una delicada visió de la benedicció nupcial, tractada amb meravellosa discreció i gràcia. El front de la núvia, coronat d'una diadema, situat en primer pla, clarifica la pantalla, on tanta impuritat habitualment és projectada. La flor al trau del nuvi i el braç estès de l'esposa flanquegen el braç del ministre, que beneeix els anells i consagra la unió en nom de Crist. Notes sòbries, enfilades per un cineasta de talent, notes de gran eficàcia expressiva, unint l'elevació a la bellesa i la gràcia. En la lliçó del Sagrament de la Penitència hom veia i hom sentia el sacerdot, en magnífic primer pla, pronunciar les paraules consoladores de cara al penitent contrit: *Deinde ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris...*

Mentrestant, amb la intercalada cooperació de la *Manecanterie*, selecció admirable de veus infantils en el cant gregorià, es desenrotllaven les cerimònies de l'ordenació dels diferents graus. Hom assistia, millor que en la realitat, on difícilment pot el públic copsar els detalls de les cerimònies, a la tonsura, al jurament damunt les claus, al jurament damunt l'Evangeli, a l'última invitació a retrocedir si hom sent que la vocació no és segura, pregunta seguida d'un pas endavant, fet per tots, en senyal de voluntat decidida. Hom assisteix a l'impressionant acte de la prosternació, al cant del *Veni Creator*, en una escena radiant de magnificència, on tota la pompa de l'Església s'expandia en el triomf de Pentecostès, amb emoció trepidant, perquè en aquest cas el formidable invent, novella i poderosa conquesta de l'esperit humà, la reproducció simultània de la llum i el so: el cinematògraf sonor, era posat directament al servei de l'Esperit Sant, i cobraven un sentit raríssim aquells versets

*Sermone dilans guttura,
Accende lumen sensibus...*

Veiérem també la corprenedora cerimònia de la participació del Calze, la comunió dels Ordenats, l'emocionant desfilada dels novells sacerdots, i finalment, l'amonestació episcopal, el *Tedeum* final, i la sortida, amb el mateix solemne cerimonial de l'ingrés... Els nous ministres del Senyor, esdevinguts operaris de la vinya, eixien un a un del Seminari, amb jubilació de campanes, i les testes dels capellans joves, cofats amb la teula clerical, en una escena que rimava amb la primera, dispersant-se per camins i carrers, cap a les noves teulades i cloquers, cap als horitzons del mar, a predicar l'Evangeli, a batejar, a perdonar pecats, a beneir matrimonis, a consagrar i distribuir el Cos de Crist, a les parròquies ciutadanes o foranes, a les missions... *Euntes docentes...* Subratllava l'escena final un batallar significatiu de campanes, de missa i de festa...

Per què un pel·lícula així no ha estat més divulgada, més propagada, més coneguda? No és que no l'hagin anunciada, no és que l'hagin silenciada; no és que no l'hagin lloada els qui devien. És que no li han donat el lloc *preponderant* i l'elogi *preferent* a què una obra així té dret d'exigir de la premsa catòlica. No li han pas dedicat més ratlles ni més escalfor, ben al contrari, que a qualsevol banalitat de les que cada dia el cine comercial propaga.

Em plau consignar el present elogi, que ningú no ha de retribuir, que ningú no m'ha demanat, i que tal volta no coneixeran els interessats del film.

Vull dir que és absolutament desinteressat, que és com entenc haurien d'ésser, adversos o favorables, tots els judicis de la nostra premsa, en aquesta dedicada matèria de la informació cinematogràfica.

Existeix el cinematògraf catòlic. Aquest film ho prova, i també altres dels que oportunament hem parlat en aquestes pàgines. Hem fet aquí l'elogi de *Golgotha*, de Duvivier (1) i de *Montserrat*, de Porchet (2), obres que hem pogut presenciar i que ens han complagut i edificat, no essent obstacle a l'aplaudiment envers la primera algunes observacions que hi formulàrem, i que en tot cas afectarien a la fàcil supressió, o millor, escurçament de dues o tres escenes. Ara bé; en parlar de *cinematògraf catòlic*, vull referir-me exclusivament al fet de l'existència de films catòlics, produïts per un esperit i per una estètica catòlica. Socialment, el cinema catòlic, en sentit de relació de les obres catòliques amb el públic catòlic, és un problema que, per ara, no està resolt i que té aspecte de tardar molt a resoldre's. Les pel·lícules a què ens hem referit les hem hagut de veure en locals profans. Per casualitat, o tal volta per concessió especial de l'empresari del local, la pel·lícula *Fe*, que acabo de descriure, podia anar a veure's sense molèstia en quant a la resta del programa; però no succeí pas així amb les anteriors. *Golgotha* el serviren precedit de l'*avant-gout* d'un film immoral de Maurice Chevalier, que representava un insult per al espectadors cristians (3), i *Montserrat* el projectaren flanquejat de certes actualitats de mal gust (maniquís de modes exhibint atrevíssims escots, certs balls de moda a París, brutals escenes de lluita greco-romana). Mentrestant, a les sales catòliques serveixen com a menja habitual, més o menys retallades o esporgades, les mateixes pel·lícules del mercat, on el percentatge del profà guanya en absolut sobre el valor espiritual.

I no és pas que no n'hi hagi, no és pas que no es treballi en el camp del film catòlic, per part de coratjosos professionals i fins eclesiàstics, i especialment missioners. Una vegada més consignem aquí que la feina pròpia de les fulles de cinema catòliques hauria d'ésser la de fer conèixer en primer terme aquests esforços, parlar-ne més, i, en canvi, parlar menys de les intrigues de Hollywood; cridar l'atenció sobre aquelles preparacions sinceres i rectament intencionades, en lloc d'excitar la curiositat sobre les combinacions i facècies de les *vedettes* del cine americà, la influència de les quals (homes i dones) és tan nefasta en tots conceptes.

El ràpid fulleig dels periòdics catòlics estrangers informa d'algunes produccions, de l'existència de les quals hom deu informar i envers les quals inclinar benèvolament l'atenció del nostre públic. Per manca de suficient publicitat, és a dir, per manca de suficient interès, han passat per alt pel·lícules com *Vocació*, del mateix cineasta de *Fe*, Robert Alexandre, film admirable segons referències, que porta en francès el títol *Monastère*, i que és rodat a l'Abadia benedictina de Saint-Wandrille, lliçó magnífica i útil sobre els encisos espirituals de la vida monàstica. Tampoc no es féu la deguda propaganda d'un

film sobre les *Catedrals d'Espanya*, en el qual es dedicava llarg espai al temple de la Sagrada Família.

Hi ha en l'horitzó del cinema les obres següents, les referències de les quals trec dels alludits confreres. S'està ja projectant a França *Le vrai visage du Vatican*, film oficial de l'Any Sant, amb prefaci del Cardenal Verdier, i el comentarista o conferenciant del qual, és a dir, l'autor del comentari parlat que acompanya la visió, és Monsenyor Fontenelle. Suposem que és aquest mateix film al qual es refereix *L'Osservatore*, publicant diverses escenes amb el títol *Cròniques Vaticanes* (Cronache Vaticane), al qual pertany una de les fotos aquí reproduïdes. Aquest film ens duu el record d'aquell remot de la San Marco, *La Roma dels Papes*, que ens esforçàrem a divulgar a Barcelona, fa molts anys. Hom anuncia *Sainte Bernadette*, film oficial de les Religioses de Nevers, amb *scenari*, és a dir, argument o guió, del famós escriptor de Lourdes René Gaell, dirigit per Robert Basterdie. Parla amb lloança d'aquest film Claude Just, a *Choisir*, de l'11 d'agost darrer. Pondera la discreció i sobrietat i el no haver incorregut en defectes propis d'altres films religiosos que fallen en voler representar l'element sobrenatural, essent així que l'objectiu ho veu tot, però no pot pas veure ço que està fora de la natura. Els miracles, aparicions, èxtasis, etc., són, en general, fracassos en la pantalla, com l'autor demostra, insistint-hi a propòsit de certs films indiscrets sobre Lourdes. Les vides de sants, lloable assumpte, han de limitar-se, per a reeixir, a ésser reconstruccions de l'aspecte humà i de l'ambient. «De fet — diu Claude Just —, els films més autènticament religiosos que hem vist aquests darrers temps són films documentals», i esmenta en aquest rengle el notabilíssim *Traditions Marseillaises*, dirigit i presentat pel Sr. Bisbe de Marsella, Mgr. Dubourg, fet a propòsit de l'Exposició Catòlica de la ciutat protegida per Nostra Dona de la Garde. És un enfilall d'escenes de festes i costums religiosos i populars, esglésies, processons. És impossible veure aquest film verídica i en definitiva modest, sense sentir-se impressionat per tot ço que una pràctica cristiana perllongada, tradicional i arrelada, aporta en bellesa, dignitat i grandesa a la vida humana. Hi cap millor apologètica?» En el ram de films de missions, en el qual treballen molts zelosos propagandistes, cal remarcar *L'Inde sacrée*, del jesuïta P. Lhandé, que ha emprès un llarg viatge, i l'estada a l'Índia anglesa, i que ha filmat notables escenes en cooperació amb la clerecia indígena. *La Soeur noire*, de Stephan, ha suscitat algunes reserves pel realisme excessiu, tota vegada que és un drama intercalat en una història de missions en l'Àfrica del Sud.

En els films catòlics italians va en primer terme *Don Bosco*, reconstrucció de la vida del sant educador, de la que hem llegit calorosos elogis, per la fidelitat i l'ambient d'època. Veiem també esmentat un film de missions, *Civiltà Cristiana nel Continente Nero*, i al mateix *Osservatore* hom registra un film missioner anglès, *Sants i salvatges*, procedent d'Austràlia, dirigit per Monseyor Thomas Wade, Vicari Apostòlic de les Illes Salomon.

Ja podeu veure, doncs, com s'obre tot un horitzó per a parlar de films catòlics i per a fer-los conèixer i propagar-los. Penso que tothom reconeixerà que aquesta tasca hauria d'ésser predilecta de les fulles i seccions de cinema de la premsa catòlica.

(1) En l'article *El presoner d'Herodes*, núm. 733, 19 d'octubre del 1935.

(2) V. l'article *Dom Marcet i Dom Ubach*, núm. 693, 5 de gener del 1935.

(3) Exactament, el mateix plany apareix al darrer número de *Choisir* (22 desembre). *Golgotha* ha estat projectat a una població de Normandia, i juntament obsequiaren els espectadors cristians amb una anticipació de... *L'Ecole des Cocottes!*

El subsidi familiar a Catalunya

L'exemple de Reus

PER GASTON GERARD

Ens arriba a les mans un exemplar del Reglament de la «Mútua Patronal per al subsidi familiar», constituïda suara a la ciutat de Reus per la Delegació comarcal d'Acció Social Popular. No cal dir el goig amb què n'estudiem les seves disposicions i no cal ponderar fins a quin punt ens satisfà que les doctrines socials catòliques nagin fructificat en la bella ciutat del Camp que, en aquest punt com en tants d'altres, dóna exemple a Catalunya.

Un grup de fabricants de Reus, amarats dels principis derivats de les Encíclics pontificies sobre el salari familiar i amatents a un progressisme veritable, de cara al que es fa en altres països — oh, com acut a la nostra memòria el record inesborrable de Lleó Harmel, el patró model de Val-de-Bois! —, han acoblat els seus esforços i s'han constituït en agrupament mutual als efectes de distribuir entre els respectius obrers, pares de fills menors de catorze anys, un subsidi segons sigui el nombre de dits fills. I s'han compromès a aportar a la Mútua la quantitat de vuit pessetes mensuals per cada obrer contractat i dues pessetes per cada obrera, als efectes de constituir un fons amb què atendre el subsidi familiar establert exemplarment pels mateixos patrons i amb absoluta indemnitat per part dels obrers.

I amb aquest fons econòmic, augmentat per alguna altra font d'ingrés possible, els patrons mutualistes es comprometen a què la Mútua pugui repartir cada mes entre els seus obrers una quantitat inicial per al primer fill menor de 14 anys, quantitat que serà augmentada en un deu per cent del seu import per cada u dels altres fills que no arribin a dita edat, sense limitació al nombre dels mateixos.

Així, els obrers dependents d'aquests patrons cristians es trobaran cada mes, o cada trimestre, amb quantitats de relativa importància per a ells, que els estimularan a la seva feina i els detindran contra tota pràctica maltusiana, que en una mala hora se'ls hagués pogut ocórrer davant el creixement de la seva família.

Ens consta que són ja bastants els patrons exemplars inscrits a les llistes de la Mútua, tots ells ben nodrits d'esperit cristià i ben amatents als ensenyaments pontificis derivats de les doctrines socials de l'Església. I ens consta que tots ells accepten amb gust el no petit sacrifici que els representa l'exacció voluntària de vuit pessetes mensuals per treballador,

considerant-se ben pagats amb la idea del deure social acomplert i amb la satisfacció que veuen relluir en el rostre dels obrers pares de família al moment de percebre aquest subsidi en gràcia als filllets que estimen i pel sosteniment dels quals treballen principalment.

Caldrà dir que exposem el cas de Reus com a exemple arreu de la nostra terra i amb el desig que tingui imitadors en tots els indrets de la mateixa? I cal dir com és gran la nostra satisfacció en veure com la llavor que tan pròdigament ha sembrat a Catalunya l'Acció Social Popular, escampant les doctrines socials cristianes, hagi fructificat, encara que sigui amb un sol exemple, que val per molts, en aquests temps d'egoismes i de misèria espiritual tan estesa?

És evident que, a la primera Assemblea d'Acció Social Popular que se celebri, els amics de Reus podran produir-se, no sols de cara a la doctrina, sinó de cara a la pràctica del fet social, mostrant el seu cas, que indubtablement ha d'ésser imitat per altres patrons en altres indrets de la nostra terra.

La Mútua es troba ja formada; els patrons, afiliats a la mateixa; els Estatuts, aprovats per l'autoritat eclesiàstica i la civil; i els obrers es troben ja amb els beneficis del subsidi familiar, que van rebent, davant els ulls astorats dels altres treballadors de Reus. Quina bella manera de fer viu el catolicisme en el món social, i quin estímul més fort per als altres patrons! Tardaran molt a tenir imitadors aquests exemplars amics de la ciutat del Camp?

Déu faci que arribin ben aviat; i Déu faci que l'exemple s'escampi i que ben aviat el subsidi familiar arribi a ésser institució normal entre nosaltres, i prengui la volada que en altres terres i sigui un fet la seva obligatorietat mitjançant les Caixes de Compensació, establertes avui en molts indrets del món.

La Mútua posarà unes monedes a les mans dels pares obrers; però els posarà majorment un alè d'esperit que contribuirà a lligar els patrons amb els treballadors, i que haurà de constituir una manera d'estrènyer la relació patronal-obrera damunt el pòsit formidable de l'esperit cristià, que ha d'ésser tot caritat en el sentit més alt del mot, amor al proïsme per raó de l'amor a Déu.

Felicitem els amics de Reus; i desitgem que el seu gest sigui ben escampat arreu de la nostra terra, no pas per afany d'una vanaglòria, que no senten, sinó per a exemple dels altres patrons... ja que són tants els que són cristians i no es recorden, més que per la força del moment, dels germans obrers que tenen a les seves ordres.

" eregumil "

Fernandez

Aliment complet a base de cereals i llegums. Insubstituïble
en les intoleràncies gàstriques i afeccions de l'estómac

Fernandez & Canivell

-Málaga-

Moviment Catòlic

Perspectives de l'any que comença. — L'any 1935 ha acabat amb una promoció al principat de l'Església d'una sèrie de personatges que constitueixen un Senat notable, com poques vegades l'hagi tingut l'Església catòlica. Des del curial expert, passant pel diplomàtic finíssim, com cap no en conegui la Diplomàcia, fins arribar als grans cenacles de la Ciència catòlica i a les seues que representen una tradició forta de catolicitat antiga o moderna, Pius XI ha elevat al cardenalat els homes més representatius de l'Església. Aquest fet solament ja ens diu que són falagueres les esperances per a la vida de l'Església en l'any que comença.

En primer lloc es prepara al Vaticà una gran exposició de la Premsa catòlica. Qui hagi vist l'Exposició de Premsa haguda a Colònia, l'any 1925, pot figurar-se el que donarà aquesta gran manifestació de l'arma de combat posada al servei de la causa catòlica. Si per una banda es podrà admirar l'activitat missional duta a cap per les publicacions periòdiques, per altra, hom es podrà donar compte de quins elements disposa el Catolicisme a Europa i Amèrica per combatre l'acció de l'ateisme militant. Ocuparan un lloc preferent els periòdics catòlics, que res no tenen d'envejar a cap rotatiu d'ideologia liberal, com el nostre *El Debate*, un dels diaris millors d'Europa; el gran rotatiu oficiós del Vaticà, *L'Osservatore Romano*; el gran òrgan dels catòlics francesos *La Croix*, un dels diaris més ben escrits i més ben confeccionats; la *Neu Züricher Nachrichten*, que és el gran diari de combat dels catòlics suïssos; la *Reichspost*, de Viena; la premsa catòlica exemplar d'Holanda, la premsa anglesa de la Gran Bretanya i dels Estats Units i la gran premsa sudamericana, especialment la de la República Argentina.

Altres perspectives s'ofereixen al Catolicisme per a l'any que comença. A Espanya els catòlics hauran de lliurar una batalla que serà de vida o mort, durant la qual i una vegada per sempre ens haurem de convèncer que hem perdut miserablement el temps en falòrnies, romanticismes que han posat la força a les mans dels enemics, oblidant la creació d'una forta i intensa cultura cristiana que havia de fer front a la revolució. Sortosament, el sediment catòlic és, al nostre país, tan formidable, que l'acció dissolvent d'institucions que s'han dit culturals i de premsa neutra no han tingut prou força per desarrelar la tradició cristiana del nostre país. Units en un sol cos, tots els que defensem la supremàcia de la idea catòlica lluitarem per un dia de demà gloriós, per la reforma d'una constitució sectària per reparar els greuges i ofenses comesos contra la Religió catòlica, contra el Papa i el nostre episcopat.

Maria Santíssima beneeix el poble portuguès des del Fàtima, el santuari dels miracles i dels prodigis. Portugal compta amb un president, Oliveira Salazar, i amb un cardenal de Lisboa que han convertit la nostra veïna nació en un vertader paradís i han esborrat la mala fama que els carbonaris havien escrit, arreu del món, contra la nació portuguesa.

A França, la vida catòlica guanya cada dia més prestigi. Els catòlics francesos han creat una bella Ciència animada d'esperit cristià, el ganfaroner de la qual és l'Eminentíssim Cardenal Braudillart. La

influència de la idea catòlica es deixarà sentir més i més aquí. La catolicitat des del món literari, científic i intel·lectual irradia cada vegada més a les esferes de les idees dirigides. No hi ha cap dubte que la filla major de l'Església, que compta amb fogars de direcció espiritual tan notables com l'Institut Catòlic de París, les universitats lliures de Lila i de Rennes i els instituts de Lió i Tolosa, es reincorporarà a l'antiga tradició catòlica.

Pot ésser que en cap indret d'Europa la vida catòlica no se'ns presenta d'una manera tan interessant com a Suïssa. Un personatge protestant dirigent de Suïssa ens deia, fa un temps, que els catòlics suïssos tenen una central, que passa gairebé inadvertida, d'on estant dirigeixen els combats de conquesta contra els dos grans baluards del socialisme: Ginebra i Zuric. I aquesta central amagada és la modesta i formidable Universitat de Friburg, on es formen, sota una perfecta disciplina intel·lectual, els dirigents de la vida científica, social i pràctica de la Suïssa. I a la direcció d'aquesta central hi ha un home extraordinari, que és Monsenyor Besson, Bisbe de Friburg-Lausanne-Ginebra, un Sant Francesc de Sales del nostre temps.

Encara interessa fer ressaltar la gran activitat dels catòlics austríacs, sota la direcció del Cardenal Innitzer, Arquebisbe de Viena, i de Monsenyor Waiz, Arquebisbe de Salzburg. Aquí, sense cap mena de dubte, l'estat corporatiu, inspirat en les directives de la «Quadragesimo anno», ha de trobar la solució que ha de servir de model al nou tipus d'Estat que ha de substituir l'antic i decrepit de constitució liberal; Àustria ens ha d'assenyalar les directrius d'un nou Estat cristià que, fugint de la tirania de la democràcia subversiva, evitin també l'absorció de l'individu per l'Estat onnipotent que converteix en idolatria el poder temporal.

Txecoslovàquia té un Arquebisbe i Cardenal que ha sabut orientar meravellosament el rabiós nacionalisme txec, que havia provocat un cisma, arribant a convèncer els individus de les sis o set nacionalitats diferents que constitueixen aquell país, que havien de supeditar la llur ideologia política a la idea de Religió i de Pàtria col·lectiva. Durant l'admirable assemblea catòlica nacional celebrada a darreries de juny de l'any passat, els diferents grups nacionals feien adoració al Santíssim i pregaven cada u en la seva llengua; tots plegats, emperò, cantaven el *Tantum ergo Sacramentum*. És herètic supeditar la idea religiosa a la idea nacionalista, sobretot si es té en compte que l'Església no priva sinó que estimula l'ús i l'estudi de la llengua vernacle.

Encara seria interessant assenyalar les perspectives del catolicisme a Hongria, on els catòlics, amb tot i ésser una gran majoria, estan supeditats a un govern de minoria i de preponderància protestant.

El futur de Polònia, en canvi, és falaguer per a l'Església. Els polacs no oblidem que van obtenir la llibertat i la independència, sobretot, per les pregàries i els sacrificis, molt més que no pas amb lluites i amb coalicions electorals. Els catòlics de Polònia tindran una magnífica universitat catòlica, tota vegada que no es resignen a què les universitats oficials d'aquell país, com totes les universitats oficials, impregnades d'incredulitat i de liberalisme, formin la joventut catòlica.

Per altra banda, l'episcopat acaba d'organitzar

aquí l'Acció catòlica d'una manera admirable; dona singular importància i valor a la formació intel·lectual sòlida.

Què direm del Reich? Aquí, sota el signe d'una creu que no és la creu de Jesucrist, els catòlics sofreixen i són perseguits. Són empresonats bisbes i vicaris generals; religiosos i religioses són condemnats a multes crescudes i a anys de presidi; la premsa catòlica ha desaparegut; els sindicats i les organitzacions socials catòliques han estat dissolts. Alemanya, la del nacionalsocialisme, es tanca, com el cargol, dintre la seva closca, dura i pagana. La vida catòlica interior, aquí, emperò, mai no havia estat tan intensa: romeries d'homes, freqüència de sagraments, assistència a la santa missa, vida de penitència. El paganisme d'uns milions de renegats prepara un nou triomf a l'Església catòlica a Alemanya. El Reich és un país que necessita, com cap altre, tenir les portes obertes al món per a expandir els seus productes industrials i la seva ciència. Avui, en el món comercial, el Reich ha perdut la primàcia, i la perd en el món de la Ciència per la seva reclusió voluntària i suïcida.

Encara el Catolicisme té un esdevenidor brillant a Holanda, on, com en cap indret del món, la vida catòlica està ben organitzada. Aquí els catòlics, que són una minoria, han sabut treure els millors avantatges per a l'escola confessional, lliure i sostinguda oficialment; han sabut organitzar una universitat catòlica exemplar, que és Nimega; els sindicats cristians tenen importància extraordinària, i els polítics catòlics tenen una influència decisiva en la vida de l'Estat.

A Anglaterra, les conversions al Catolicisme són sempre més nombroses i es produeixen entre la gent intel·lectual; han aconseguit crear-se escoles exemplars, sostingudes per l'Estat i, a la vegada, donar

escalp a una premsa sana i de formació que influeix extraordinàriament a la difusió de les doctrines de l'Església.

El Catolicisme és la confessió més nombrosa als Estats Units, el país que oficialment no té cap religió. L'episcopat americà desplega gran activitat per atendre al sosteniment de les meravelloses escoles catòliques de tots els graus que constitueixen el nervi de la vida catòlica del país; es preocupen dels catòlics mexicans, tan perseguits i tan desgraciats; es fan seves les armes de combat modernes com la ràdio, el cinema i la premsa; són en tots els ordres els catòlics americans les grans avançades de l'Església.

Gràcies a l'acció dels catòlics americans, les Filipines han quedat un país catòlic, d'intensa vida religiosa i de catolicitat exemplar, com ho demostraran en el vinent Congrés Eucarístic, que ja es prepara febrosament i que constituirà un gran esdeveniment en el món catòlic.

Encara cal dir que el Catolicisme té les millors perspectives a l'Argentina, on un catoliciíssim president, el general Justo, fa pública confessió de catolicitat; país que acaba de rebre el primer cardenal i que tant pesa en la vida intel·lectual i econòmica de l'Amèrica del Sud.

I també cal dir que el Brasil, el gran país catòlic, de parla portuguesa, se'n presenta com un indret on el Catolicisme florirà amb major esplendor.

I hem d'esperar que la tempesta que plana a Rússia i a Mèxic es converteixi en bonança, i que els negres núvols que es congrien a l'horitzó d'Espanya, amb l'ajuda de Déu, es dissiparan.

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la Censura governativa

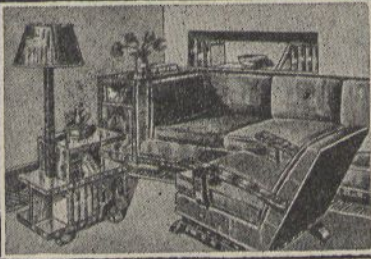
Cerebrino Mandri

*Cal que ho recordeu sempre!
Res estranger no s'ha de prendre
Contra el DOLOR, tenim el
millor remei: Useu sempre
CEREBRINO MANDRI
No perjudica mai*

Preparat per FRANCESC MANDRI
Metge i Químic Farmacèutic

Provença, 277 - Entrada Laboratori, Passatge Claris,
segona porta a mà dreta BARCELONA

CASTELLTORT

MOBLES

DECORACIÓ

TAPISSERIES

PELAI 40

**TELÈFON 15385
BARCELONA**

**SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA
VISTA PER UN METGE OCULISTA ES-
PECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL-
LACIÓ D'EUROPA, ACUDIU A L'INS-
TITUT MEDIC OCULISTA COTTET**

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

Moviment Cultural

Les Setmanes «pro Ecclesia et Patria». — Va ser una idea feliç la d'instaurar unes setmanes celebradores en totes les diòcesis d'Espanya per a estudiar i fer conèixer el tresor espiritual que hi ha contingut en la història i en la vida de cada diòcesi.

Res no hi ha tan deplorable al món com el laic que vol ésser laic i es vol dedicar a la Ciència. L'alta especulació i l'anàlisi condueixen a Déu, i l'estudi de l'Edat Mitjana i Moderna és impossible a aquell que no és creient. Caldrà emprendre una campanya per arrabassar els estudis sobre l'Edat Mitjana i Moderna de les mans d'aquells que es diuen laics o que, si es diuen catòlics, no practiquen.

Les Setmanes *pro Ecclesia et Patria*, celebrades en la majoria de diòcesis d'Espanya, s'han caracteritzat per la magnífica sèrie de perspectives i possibilitats que ens han assenyalat.

Gran nombre de temes d'un interès excepcional han estat assenyalats amb competència singular. Constitueixen els elements essencials per a escriure la història nacional. Els intellectuals laics d'Espanya (no espanyols, perquè un espanyol no pot ésser laic) pretenen ometre els fets culminants de la nostra història; la història, l'art, la llengua i la literatura, sigui de la regió que es vulgui, comença amb els precursors de la segona república. I, no obstant, quin valor universal no té la història d'Espanya?

Per altra banda, aquestes Setmanes ens han revelat dues classes de possibilitats: possibles investigadors i públic interessat per aquests estudis. En repassar, a la premsa, els resums de conferències i lliçons donades en aquestes Setmanes, quina sèrie d'investigadors de la història local no s'han descobert, inclús descoberts per ells mateixos? Espanya, que és un país on els Erasmes no abunden, on, entre els universitaris, s'ignora el llatí i les llengües medievals, és cosa sumament fàcil organitzar una investigació catòlica modèlica que escombrí i anul·li d'una vegada «els savis d'ateneu» i vividors de la cultura, que constitueixen una gama virolada que té a un cap el «catedrático» i a l'altre el mestre analfabet de la ruralia.

Per altra banda, les Setmanes *pro Ecclesia et Patria* han desvetllat l'interès per la història i la cultura religiosa del país. En totes les Setmanes, un públic nombrós i escollit ha seguit amb una gran atenció les lliçons sobre la història de la respectiva diòcesi.

Espanya és un país que compta una tradició gloriosa d'estudis històrics. Des de la *Historia Mundi* de Sant Isidor de Sevilla, passant per les cròniques lleoneses, castellanques i catalanes de l'Edat Mitjana, arribem al Renaixement i es destaquen les figures d'un Diego Hurtado de Mendoza, o de Zurita. I quan els Maurins fan furor a França, a Espanya, Flórez, Risco, Villanueva, ens deixen col·leccions tan belles com l'*España Sagrada* o el *Viaje Literario*. Escriure la història religiosa, civil, literària i lingüística d'Espanya és una missió que, per dret d'herència, correspon als sacerdots, als religiosos i als seglars catòlics.

Ramon Lull, el príncep desconegut de l'apologètica de l'Edat Mitjana. — Ramon Lull, ara, com als segles XIV, XV i XVI, té una actualitat universal. La

interessant revista *Schönere Zukunft* li acaba de dedicar una nota, de la qual extreiem el que segueix: «Ramon Lull, el doctor il·luminat de l'Edat Mitjana, va néixer en l'any 1235». Per aquesta avinentesa, la *Reichspost*, de Viena, de l'1 del desembre passat, li dedica un article, on, entre altres coses, es diu que «el català Ramon Lull és de nou celebrat com apologeta, missioner, místic i poeta». Les revistes *Wissen und Weisheit* (Saber i Sabiduria), de München (Gladbach), *Das Neue Licht* (La llum nova), de Viena, i *Hochland*, de Munic, han publicat estudis sobre aquest home universal, la principal missió del qual va ésser el transplantar el Cristianisme en el món de l'Islam, acabant, amb el martiri, a l'edat dels 80 anys. La idea motriu de les múltiples activitats de Lull fou la de transformar les lluites de les croades en lluites i combats amb armes espirituals. I per tal de comprendre millor les seves lluites ens hem de figurar els temps en què Lull va actuar i va viure. En aquell temps hi havia una convivència i barreja del Cristianisme amb l'islamisme i amb el judaisme. Cada una separadament feia la balança a les altres dues. Precisament Catalunya fou l'indret on aquesta triple lluita esdevingué més intensa. Lull, per a convertir els musulmans i els jueus, va aprendre l'àrab. Això explica que en la bibliografia lulliana, demés dels llibres escrits en llatí i en català, n'hi figurin d'escrits en aràbic. Per altra banda, fou Lull el primer escriptor del seu temps que va donar valor literari a una llengua vulgar i el que fundava la llengua literària catalana. El missioner inflammat va arromansar en llibres les converses tingudes amb jueus i musulmans, en els quals figuren les preguntes i respostes; altres dels seus llibres són novel·les meravelloses, poesies i càntics, faules i allegories. En l'*Ars Magna* fins pretén el voler demostrar els dogmes de la fe cristiana. Per tal d'arribar a la convicció, es serveix dels fonaments de «vertader», «lògic» i «necessari», per mitjà dels quals demostra la veritat del dogma i cerca simplificar la Filosofia de tal manera que tot individu amb sana intel·ligència la pot entendre. Aquí precisament radica la importància de la seva obra. La seva obra conjunta se'n presenta com a Filosofia de l'Amor. D'això en fa testimoni la seva enciclopèdia «Llibre de contemplació en Déu».

Tres circumstàncies van allunyar la Ciència de l'ocupar-se metòdicament de Ramon Lull: al segle XIV, l'inquisidor Nicolau Eymerich va fer que els escrits de Ramon Lull fossin tinguts per sospitosos. Al segle XVIII es va dir que Ramon Lull era alquimista (Lull va haver de compartir aquesta fama amb Sant Albert el Gran). L'obstacle principal, emperò, per conèixer Lull és la quantitat fantàstica dels seus escrits. Solament el treball pacient i conscient d'investigadors catalans ha permès posar a mans dels estudiosos les obres que permeten l'estudi de la Filosofia lulliana.

L'obra de Lull és la barrera més formidable alçada enfront de la civilització oriental, que, en aquell moment, estava a punt de dominar la cultura occidental. La Filosofia de Lull és, en un sentit real del mot, la Filosofia de l'acció, que, avui, no té menor importància que la que tenia ara fa sis-cents anys.

Aquesta universalització del nostre Ramon Lull l'hem d'agrair a la «Miscel·lània Luliana», publicada per Editorial Franciscana dels PP. Caputxins de

Sarrià (1934), en l'avinentesa del setè centenari de la naixença del Beat Ramon Lull i a la qual han col·laborat, demés dels lullistes catalans, una sèrie d'investigadors estrangers, especialment alemanys.

I encara contribueix a l'actualitat del Beat la bella ressenya que *Revista de Filologia Espanyola* (1935, quadern III) dedica a aquesta Miscel·lània.

Per Sant Ramon de Penyafort

S'acosta la festa del Sant, dia 23 del corrent. El sermó de l'ofici, en la capella de la Seu, ha volgut acceptar-lo el nostre bon amic i mestre Dr. D. Josep Maria Llovera, Canonge, i especialista en les qüestions raimundines.

També podem anunciar que s'estan preparant unes acurades estampes noves, en el dibuix de les quals està treballant un estimat artista.

És hora, doncs, de començar a demanar almoines per a sufragar les despeses de la festa, i esperem que els devots de Sant Ramon de Penyafort no escatimaran llur concurs, permetent amb llur caritat repetir, i àdhuc millorar, si és possible, la solemnitat dels anys anteriors.

Cal pregar amb fervor al gran «confés de reis i de papes», Patró de Barcelona, l'home de més ciència i consell en la Catalunya del seu temps, venerat en tota l'Espanya, que ens ajudi especialment en les difícils circumstàncies actuals i que ens assisteixi amb les seves llums, protecció i fortalesa.

COL·LEGIALS

El més extens assortiment en
Impermeables, Capes, Trinxeres,
Abrics cauxutats estampats

CASA ROSICH

Casa fundada l'any 1850

Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Portal de l'Angel, 25

LENCERIA CASA MACIÀ

VDA. DE MARCIÀ PRAT

Fàbrica de Teixits a LES FRANQUESES DEL VALLÈS

VENDA AL DETALL:

Ronda Universitat, 22
(tocant a la Plaça Catalunya)

Telèfon 11383

BARCELONA

BIOSER FORTIFICA

Una cosa nova!

“CUBITOS” CENOVIS

amb extracte de vitamines completament vegetals

Dos “cubitos”, 0,25 pessetes

Dipòsit General: Casa Santiveri, S. A.

Call, 22 :: Balmes, 5 :: Trafalgar, 7 :: Mallorca, 247

Moviment Social

L'Episcopat austriac parla de problemes socials concrets. — L'Episcopat austriac acaba de publicar una pastoral colectiva, resultat de les deliberacions de l'última conferència episcopal. Els bisbes parlen a base de queixes provinents dels obrers per injustícies comeses pels patrons en la vida social. Adverteixen que aquestes queixes no s'han de generalitzar a tots els patrons, tota vegada que una bona part són conscients dels deures que els corresponen vers l'Estat corporatiu. Per altra banda, els patrons, en ço que fa referència a salaris, no poden pas atendre sempre les reclamacions, amb tot i la bona voluntat, per raó de la crisi econòmica mundial.

Els bisbes d'Austria declaren que han seguit amb el major interès i preocupació l'evolució dels salaris en els darrers temps; observen que el retrocés promig dels salaris, en quant a Austria, no és més considerable que en altres nacions, i que és inferior al retrocés de molts països.

«Per desgràcia, emperò, es donen casos en què els patrons, que invoquen les actuals dificultats econòmiques, o que abusen de la seva posició, introdueixen restriccions de salaris que estan en contradicció amb la justícia social i que produeixen en el món obrer una major amargor, puix que esperen en primera línia la realització de la justícia social per mitjà de la nova estructuració de l'Estat. I en això tenen raó. Els bisbes també recorden que els poders de l'Estat han reconegut l'obligació de «fer justícia en la vida social» i que es preocupa de la manera més enèrgica per evitar danys als drets dels obrers».

Els bisbes celebren l'haver-se anunciat una sèrie de mesures encaminades a aquest fi: El confiar els interessos dels obrers als instituts socials amb administració pròpia; la creació dels jurats mixtos amb força obligatòria de les llurs decisions; el dret de poder confiar a la federació de sindicats, com a cos representant dels treballadors, la defensa dels interessos vulnerats dels obrers.

Els bisbes veuen amb la màxima simpatia les decisions preses per a lluitar contra l'atur forçós dels obrers; fan remarcar la importància que té per això la colonització, i recorda que ja Lleó XIII va assenyalar aquest camí com un dels més eficaços. I això té més importància encara avui, per tal com l'articulació dels parats amb l'economia solament s'aconseguirà en temps llunyà.

En la darrera part de la carta pastoral, els bisbes es preocupen dels preus. Segons justícia social, el productor ha d'obtenir un guany corresponent. Per altra banda, el comprador té dret d'exigir que no se'l perjudiqui amb la fixació de preus injustos o amb l'elevació innecessària del preu. La consciència cristiana s'ha alçat en tots temps contra tota forma d'usura. Partint d'aquest principi, els bisbes prenen peu per cridar l'atenció contra els corrents i tendències dels trusts d'empreses amb el fi de dominar el mercat i obtenir alces injustificades de preus. Semblants organitzacions per a mantenir els preus no poden posar-se de cap manera d'acord amb la idea corporativa. La justícia social reclama, especialment ara que els compradors ja han sofert moltes puges de preus, havent-se esgotat les seves possibilitats,

que se'ls obligui a altres puges, produint això la llur indignació. Ningú, per mitjà de la puja de preus, no pot fer-se una posició a costes dels obrers; uns i altres han d'estar en mútua col·laboració. La lluita contra la competència ruïnosa, la reglamentació dels monopolis i la inspecció dels preus han de contribuir a establir la justícia social en unió amb les organitzacions corporatives.

El camí de la justícia social és l'únic mitjà per a eliminar la crisi econòmica, l'odi de classes, l'atur forçós i el desordre social.

Una obra sobre la catàstrofe de la fam a Rússia.

— Ammende, secretari dels congressos de nacionalitats, acaba de publicar, a Viena, una obra titulada «Ha de patir fam Rússia?». L'autor és un bon coneixedor de Rússia, alemany bàltic (de Riga), i ha tingut l'avinentsa de conèixer d'a prop les vicissituds de la Rússia soviètica. En aquesta obra descriu la mortaldat espantosa que hi ha en aquell país a causa de la fam; milions de russos n'han mort, i demostra que la causa d'aquesta catàstrofe, de proporcions enormes, és deguda a la política econòmica errada dels ideòlegs comunistes de Moscou.

Els materials que Ammende addueix sobre els fins polítics amagats que hi ha en la catàstrofe de la fam porten a creure que els bolxevics que tenen el poder a les mans se serveixen de la fam per a lluitar contra les minories nacionals dels ucraïnians i alemanys del Volga, o, si més no, se'n serveixen com d'aliada per aquesta lluita.

Són plenes d'interès les notícies que dona Ammende referents als mètodes de propaganda soviètica, per mitjà dels quals s'enganya d'una manera sistemàtica el món sobre la vertadera situació de la Rússia soviètica. L'autor dedica tot un capítol a desvaloritzar la declaració feta, temps enrera, sobre Rússia, pel polític francmaçó francès que es diu Herriot, qui veu amb simpatia els soviets, davant del qual es van exhibir coses falses per produir-li bones impressions i que l'organitzador del viatge era un funcionari de la «Gepu».

La crítica que fa Ammende sobre els Estats europeus que, coneixent el fet d'exhibicions falses i de notícies també falses, eviten aixecar l'opinió pública contra la política russa, i toleren que aquest país, perquè és una potència, torni a ésser un factor que inspeccioni les activitats de la Societat de Nacions. Els estatuts de la Societat de Nacions donaven un mitjà per excloure Rússia, perquè en part per deixadesa, en part per mala actuació, han deixat que es produís la catàstrofe de la fam. L'article 23 dels estatuts de la Societat de Nacions obliga els seus membres de donar un tracte humà en el treball a les dones, homes i nois, tant en els seus territoris com en aquells on s'estén la llur acció comercial o industrial i establir i conservar per aquest fi les organitzacions internacionals convenients.

Fins ara no s'ha pas fet ús contra Rússia de les facultats i possibilitats que dona aquest article.

En el darrer capítol es dona compte de les activitats del secretari del «Comitè interconfessional d'auxilis per als russos famolencs», resident a Viena, les quals queden desvirtuades per la política de mentides dels soviets, pel prestigi que tenen i pel dormir i desinterès generals que pateix l'opinió pública enfront del gran crim de Rússia.

Carnet setmanal

L'ambient polític. — La solució de la darrera crisi (i diem darrera a la de mitjan desembre passat, ja que al moment d'escriure aquests comentaris es torna a parlar de crisi imminent) havia de deixar rastre molt fort i profund en la vida pública d'Espanya. En aquella crisi fou eliminat del poder el partit més nombrós del Parlament, i fou destruït el oïc que fins aleshores havien format els partits de centre-dreta; i ja no cal dir com dos fets d'aquesta transcendència havien de produir les necessàries conseqüències, malastrugues per a la vida normal del país.

Per què fou eliminada la CEDA del Poder? Heu's ací la incògnita i el despropòsit democràtic. De portes endins, tots endevinem la raó d'aquella eliminació; de portes enfora i en ple règim dit democràtic, només podem saber que constitueix una equivocació monstruosa, a la vegada que un atac a fons a les essències parlamentàries, cridar al Govern homes que no representen cap grup a les Corts, on ni tan sols tenen el vot propi, i separar-ne partits que compten amb la xifra de cent vint-i-cinc Diputats, constituint l'agrupament més nombrós del Parlament.

En aquestes condicions s'havien de produir, igualment, dos fets lògics: la feblesa d'un Govern els elements constitutius del qual representen molt poc o no res dins la política nacional — el cas el tenim a la vista, i no cal pas que l'examinem a fons — i el natural enardiment dels amics dels partits eliminats, que s'apressaren a deixar tota mena de càrrecs i representacions a totes les corporacions públiques del país, produint el trasbals que és de suposar. ¿Hi haurà algú que pugui negar la lògica d'aquestes actituds? Perquè l'esperit de sacrifici que es pot exigir a un individu en la seva vida privada no es pot mai exigir, en grau tan superlatiu com el que ara caldria, en la vida pública, car els partits representen l'opinió del país; i sacrificar aquells val tant com sacrificar aquesta opinió del poble.

No ens ha d'estranyar, doncs, la perturbació de la vida pública en aquest moment a Espanya ni l'actitud més o menys radical d'alguns partits que es troben, excluïts de la mateixa sense causa visible ni aparent. És evident que aquests partits havien fet durant dos anys sacrificis evidents; que s'havien deixat passar al davant per altres partits que comptaven amb la meitat o la quarta part de la seva representació; i que havien posposat les seves conveniències polítiques a conveniències de major envergadura. Però és també evident que això no podia seguir fins el punt de constituir per a dits partits un atac a la seva dignitat col·lectiva i als ideals i interessos que els mateixos representen en grau ben accentuat dins la vida del país.

A qui culpar d'aquests fets? La ploma no podria seguir per aquest camí; i com la causa dels fets per tothom es troba ja judicada, val més que girem full i anem a tractar d'altres afers en els quals el camp del comentari no sigui perillós ni vedat per ningú.

El panorama electoral. — Quan aquests comentaris passin pels ulls del lector, el Decret de dissolució de Corts haurà ja aparegut a les pàgines del

diari oficial, segons es diu. El tindrà l'actual Govern Portela, o altre Govern que el segueixi? (noti el lector que escrivim aquesta secció en diuuns, dia 30 de desembre). És el de menys, en el moment d'ara. El tindrà el Govern que sigui; però és clar que la dissolució de Corts constitueix ja l'únic camí possible en les circumstàncies actuals.

Començarà, doncs, tot seguit el període electoral per a constituir les terceres Corts de la segona República. I ja tots els partits i els homes representatius han començat la seva tasca de preparació per a unes Corts, la missió de les quals pot ésser decisiva per a coses molt altes en la vida del país. I és clar que el panorama electoral es dibuixa primer formant les aliances que calgui i segons les orientacions dominants en cada cas en tota l'extensió de l'opinió pública del poble.

La lluita vinent es presenta, doncs, entre dretes i esquerres, o, millor dit, entre els que podríem denominar front revolucionari i el front contrarevolucionari, format el primer per forces negatives de tots els elements bàsics de la civilització cristiana, que és la nostra, i constituït el segon per elements de tot altre caràcter, defensors de la família, de la propietat legítima, de la religió en la vida pública del país, de la llibertat d'ensenyament i de tot allò que tots plegats més estimem i que és indispensable per a la nostra vida com a poble cristià.

El front esquerrà sembla que es va formant. Es diu que serà extensíssim i que agafarà des d'aquells homes que, com els socialistes extremats i els comunistes, volen desmuntar tota la societat actual, arrencant-ne les seves mateixes arrels, fins els esquerrans burgesos i moderats que es troben bé a casa seva i que viuen en pau amb els seus milions i les seves propietats. No cal cercar lògica en aquesta posició; n'hi ha prou amb saber que es tracta de forces negatives perquè calgui que els retirin la seva adhesió i confiança tots aquells que encara estimen tot el que un home d'aquest país, no descatat, ha d'estimar. S'arribarà, per aquest costat, a acceptar el programa que es diu que proposa el senyor Largo Caballero, en el sentit de repartir les terres, de desarmar la Guàrdia Civil, etc.? Explícitament, potser no constitueixi això el programa i l'ideari de les esquerres; implícitament, però, tothom sap que si les esquerres apareixen dominades pels socialistes — i així ha d'ésser lògicament, ja que són els socialistes els únics que, entre ells, tenen força popular —, el programa de fons no pot ésser altre que el susdit, amb els additaments conseqüents.

Davant d'això, ¿què ens cal fer als homes de dreta o a tots aquells que, no essent de dreta, sentin almenys la necessitat de conservar l'ordre social constituït? Senzillament, ço que assenyala l'instint de defensa; agrupar-nos en un bloc únic per a constituir una barrera formal i ferma als desmans del camp d'enfront. Ha arribat un moment en què les posicions febles han de caure i les solucions intermitges no han de representar res ni ningú. Ha arribat el moment de les posicions clares i de deixar en segon terme tots els problemes que, tot i ésser molt interessants i de veritable valor social, no arribin a constituir problemes de veritable defensa social contra l'escomesa dels enemics de la societat. Pensem que els agrupaments d'esquerra ja ni tracten de salvar ço que ara existeix, començant per la Constitució persecutòria dels catòlics, sinó d'anar en-

cara més enllà, ja que l'estat de coses d'ara el consideren fill de no haver obrat amb prou energia durant el primer bienni. Per tant, no és solament la possibilitat de reformar l'actual ço que ens ha de guiar ara, sinó la necessitat d'evitar que es vagi més enllà, ço que valdria tant com destruir la vida del país.

No podem, doncs, fer equilibris ni sacrificar el que és essencial a tot allò que és accidental. Cal anar a fons i cal plantejar el problema tal com ens ve plantejat del camp del davant, sense buscar-ho nosaltres: dretes i esquerres, considerant entre les primeres les que volen salvar la societat, sense entrar en massa perfils, i entre les segones les que volen destruir de soca arrel tot el que aguanta i sosté la vida del nostre país. I l'elecció no es fa difícil, en aquestes circumstàncies, veritablement excepcionals.

Tota posició que pretengués exercitar les seves activitats en terreny neutral al d'aquesta batalla, hauria de caure sense altre profit que fer possible el major triomf de les esquerres; i tota actitud que s'atengués a la possibilitat de constituir partits de centre — com semblava designi del Govern Portela — hauria de constituir una minva de les possibilitats de dreta, sense més profit que el de les esquerres.

Les primeres Corts de la República marcaren un accentuat moviment cap a l'esquerra; les segones, el marcaren netament cap a la dreta; les terceres, cap on el marcaren dins d'aquesta divisió del país de cara als seus problemes fonamentals? Cap al centre, no, i ens sembla evident. Cal, doncs, triar entre dreta i esquerra. Si arriba la segona solució, ja ens caldrà fer a tots plegats els esforços més extraordinaris per salvar les essències del nostre viure, que es trobaran seriosament amenaçades fins i tot contra l'opinió i la manera de veure els problemes de la pròpia gent directora de l'esquerra. No pensem en una possibilitat de solucions d'esquerra; pensem, millor, en una solució socialista, ja que en el cas del triomf esquerrà el desbordament dels partits més o menys burgesos del mateix agrupament hauria de venir immediatament. I el socialisme resultaria l'únic triomfant de veritat i l'únic dominador d'Espanya. Ens calen gaires reflexions per a no veure les coses així, que és tal com es presenten a la realitat?

Que cadascú obri, doncs, en conseqüència i segons els dictats de la seva consciència. De les indecisions i les febleses ho cal témer tot en casos semblants.

Casa Centenària TRULLS

Fundada l'any 1820

Destil·leria de productes vegetals i aromàtics

La Lloció de PLANTES
DEL BOSC, fortifica,
conserva i augmenta
: : el cabell : :
Es un producte purament
vegetal i ino-
: : : fensiu : : :

Despatx central:
RAMBLA D'ESTUDIS, 12
BARCELONA

E. IMBIERT

PLANXES PERFORADES

DE TOTA MENA

FABRICACIÓ NACIONAL "IMAR"

VIA LAIETANA 38
TELEFON 24842-BARCELONA

CAMISERIA :: CORBATERIA :: MITGERIA :: GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA

— CAMISERS —

CASES ESPECIALITZADES
PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 / Telèfon 17642 / BARCELONA / 16, Fontanella, 16 / Telèfon 12211

XOCOLATES TRAPA

ELABORADES PELS PP. CISTERCIENSES DE SANT ISIDRE

Dipòsit: CASA MASSANA ROCAFORT, S. A.

Fivaller, 14 :: BARCELONA

LIBRES NOUS

FRANCISCO BLANCO NÁJERA, *Coeducación y educación sexual*. Manuales Studium de Cultura religiosa. Madrid. Apartado 735. — Venta exclusiva: Luis Gili, editor. Barcelona, 176 pàgs.

La coeducació i l'educació sexual són dos temes de viva actualitat que el degà de Còrdova doctor Blanco Nájera tracta amb exquisida delicadesa. La coeducació, arreu del món desacreditada gràcies als maneigs de la masoneria, té una certa modernitat a Espanya, on causa estralls enormes. En l'aspecte ètic és la coeducació un perill per als alumnes; és inadmissible des del punt de vista pedagògic, tota vegada que priva que l'alumne es desenrotlli d'una manera harmònica.

L'educació sexual preocupa profundament els pares; no hi ha manera d'evadir aquest problema. El nen, en tenir certa edat, se sent obsessionat pels interrogants que hi ha en el misteri de la vida, la solució dels quals cerca amb avidesa. Si no és instruit pels que tenen la missió de fer-ho, hi ha el perill de les revelacions clandestines i malsanes que de cop i volta mataran la seva innocència.

Qui ha de donar aquesta educació, com l'ha de donar, quan l'ha de donar? Heu's ací el que l'autor fa examinar als pares i el que estudia amb el major interès i delicadesa. Els psicòlegs, els apòlogistes, els pedagogs i els pares trobaran en aquest llibre un arsenal d'arguments per a defensar els punts de vista de la doctrina de l'Església.

P. AGUSTÍN ROJO DEL POZO, O. S. B., *Evolución histórica de la Liturgia*. Manuales Studium de Cultura religiosa. Madrid. Apartado 735. — Venta exclusiva: Luis Gili, editor. Barcelona, 221 pàgs.

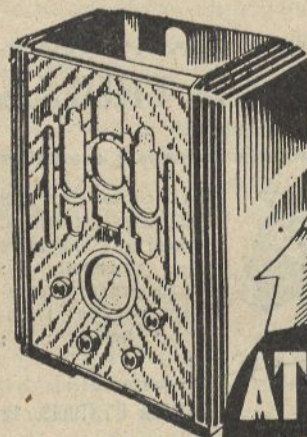
Les matèries estudiades en aquest volum són: La Litúrgia en els tres primers segles de l'Església; Litúrgies orientals i occidentals; La Litúrgia romana; La Litúrgia hispana-visigòtica i mossaràbiga; La Litúrgia romana universal; La reforma del Concili tridentí; Decadència de la Litúrgia en

el segle XVIII; La Litúrgia en el segle XIX; L'obra Litúrgica dels Papes del segle XX; El moviment litúrgic actual.

El resum del contingut d'aquest llibre indica prou bé quina és la seva importància i el seu valor. L'autor no ha volgut donar-hi el resultat d'investigacions sobre aspectes especials de Litúrgia; ha volgut donar-nos una introducció als estudis litúrgics, que tanta importància han adquirit als darrers temps. L'autor està ben informat del moviment litúrgic del passat segle i també del moviment d'ara, per bé que un hi pot observar algunes llacunes, com, per exemple, el desconèixer l'obra litúrgica de Mn. Gudiol, certament ben explicables en una obra de divulgació com és aquesta.

Recomanem amb el màxim interès a sacerdots i seglars aficionats a la Litúrgia l'obra del P. Rojo del Pozo.

G.

1936
ATWATER
KENT
RADIO

Auto-Electricidad
— S. A. —

Diputació, 234
BARCELONA

FARMÀCIA I CENTRE D'ESPECÍFICS

LAIETANA, 50
Telèfon 14729

L. VILAR

LAIETANA, 50
Telèfon 14729

SERVEI FARMACÈUTIC PERMANENT DIA I NIT

LABORATORI MITRO-BIOQUÍMIC ESPECIALITZAT EN ANÀLISIS CLÍNICS

Recordi sempre els següents productes de fama mundial:

CEREBRINO MANDRI. Contra tota mena de dolors. **TABLETAS GABA.** Curen la tos i catarros; indispensables als fumadors. **XAROP GABA.** Cura tos, catarro, grippe. **CALLICIDA LADIVONSIN.** Contra ulls de poll i dureses. **BALSAM C. DE KONING TILLY.** Gran depuratiu de la sang i ronyons. **AIGUA DEL CARME BIHEL.** Insostituïble contra mareig, vòmits; preventiu del tifus. **BALSAM BIHEL.** Cura cremades de sol i la irritació de la pell. **PRODUCTES VERKOS.** Pasta antiflogística, Esparadrap, Aigua oxigenada.

REIS!! REIS!! REIS!!

FOMENT DE PIETAT

Duran i Bas, 11

BARCELONA

Telèfon 17605

COL·LECCIÓ ROSELLES

- I. **Faules i Moralitats.** Original de JOAN PUNTÍ i COLLELL, Prev. 100 il·lustracions de J. JUNCEDA. (2.ª ed.) **2 ptes.**
- II. **La Llum de l'Establia.** (Pastorets nous). Lletra de MARIA TUBAU, Prev., i música de JOSEP VINYETA, Prev. Portada de J. JUNCEDA. Lletra, **1 pesseta.** Música, **4 ptes.**
- III. **Fabiola.** Adaptació catalana de JOAN PUNTÍ i COLLELL, Prev., amb il·lustracions de J. JUNCEDA. En rústica, **3,50 ptes.** En tela, **5 ptes.**
- IV. **Rondalles.** Vol. I. Original d'ESTEVE CASAPONCE, Prev. Il·lustracions de J. JUNCEDA. **2,25 ptes.**
- V. **Rondalles.** Vol. II. Original d'ESTEVE CASAPONCE, Prev. Il·lustracions de J. JUNCEDA. **2,25 ptes.**
- VI. **La Castanyada.** Vol. I de «Bons Costums Catalans», original de M. B. Il·lustracions de J. VINYALS **2,50 ptes.**
- VII. **La Fira de Santa Llúcia.** Vol. II de «Bons Costums Catalans», original de M. B. Il·lustracions de J. VINYALS. **2,50 ptes.**
- VIII. **Nadal.** Vol. III de «Bons Costums Catalans», per M. B. Il·lustracions d'A. UTRILLO. **2,50 ptes.**
- IX. **Reis.** Vol. IV de «Bons Costums Catalans», per M. B. Il·lustracions d'A. UTRILLO. **2,50 ptes.**
- X. **Els tres tombs.** Vol. V de «Bons Costums Catalans», original de M. B. Il·lustracions de J. VINYALS. **2,50 ptes.**
- XI. **El dijous gras.** Vol. VI de «Bons Costums Catalans», original de M. B. Il·lustracions d'A. UTRILLO. **2,50 ptes.**
- XII-XVI. **Historietes exemplars.** Originals de JOSEP M.ª FOLCH i TORRES. Il·lustracions de J. JUNCEDA. Cada volum, en tela, **3 ptes.**; en cartonet, **2,50.**
- XVII. **Eustaqui.** Llegenda romana del temps de l'Imperi, contada per JOAN PUNTÍ i COLLELL, Prev., amb il·lustracions de J. JUNCEDA. **2,50 ptes.**
- XVIII. **Faules i similis,** de JAUME COLLELL, il·lustrades per A. UTRILLO. **1,50 ptes.**

Llegendes muntanyenques, per LI. G. CONSTANS. Il·lustracions de J. JUNCEDA. 32 pàgines, **30 cèntims.**

Rondalles Catalanes. Originals de Mn. E. CASAPONCE, Mn. J. PUNTÍ i Mn. J. VERDAGUER. XIV llibrets de 32 pàgs. cada un; **30 cèntims** per llibret.

Tradicions religioses de Catalunya, per ANNA DE VALLDAURA. Il·lustracions de J. JUNCEDA. Dos llibrets de 32 pàgs. cada un; **30 cèntims** per llibret.

Memòries d'un cabaler, per JAUME RAVENTÓS. Il·lustracions de J. JUNCEDA. 439 pàgines. En rústica **3 ptes.**; en tela **5 ptes.**

El Senyor Rector d'Ozeron. Novel·la de FRANCIS JAMES. Trad. de J. F. RÀFOLS. Vol. IV de la «Biblioteca Horitzons». 260 pàgs. En rústica, **4 ptes.**

El viatge del Centurió, per ERNEST PSICHARI. Versió de TOMÀS GARCÉS. Volum VII de la «Biblioteca Horitzons». Novel·la de 152 pàgs. **4 ptes.**

Per què esteu tristos? Novel·la original de M. REYNÈS-MONLAUR. Traducció de MARIA D'ABADAL, amb gravats. 141 pàgs. **2,25 ptes.**

AMB QUIN GUST
PREN UNA CULLERADA

d'AIXAROP PUIG el que
sap que amb aquesta peti-
ta precaució evita un mal
major.

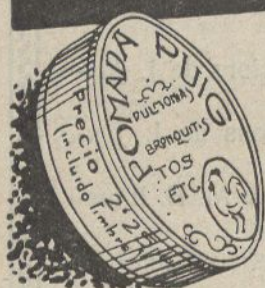
AIXAROP PUIG

Indicadíssim per a bronquitis rebels, pul-
monies, tos i demés malalties de les vies
respiratòries. Indicat també per a nens.

Es ven a totes les bones Farmàcies
a Ptes. 5'00 el flascó.

PUBLICITAS

Per a tractament exterior de BRON-
QUITIS, TOS i COSTIPATS dels nens i
dels grans, recomanem l'us de la

POMADA PUIG

composta a base de productes vegetals. Fàcil aplicació
i immillorables resultats. Demaneula a les Farmàcies.

Valors

Informació - Compra i Venda
L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

Fidel Rodríguez. — Bot, 13

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.ª
BARCELONA